

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτική πύκνωση (58 λέξεις)

Ο Κριστιάν Καρεμπέ, αναφερόμενος στο ποδόσφαιρο, τονίζει ότι ως άθλημα δεν πρέπει να συνδέεται με τον ρατσισμό. Διευκρινίζει μάλιστα ότι, παρότι κάποτε αφορούσε τους εκλεκτούς, πλέον απευθύνεται σε όλο τον κόσμο, διδάσκοντας κατεξοχήν στα παιδιά τη φιλία, τη συνεργασία για την κατάκτηση ενός κοινού στόχου και τον αλληλοσεβασμό, δηλαδή αξίες που απέχουν από τις ρατσιστικές αντιλήψεις της κοινωνίας.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο σύνδεσμος «Όμως» στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1, ως προς τη δομή, συνδέει αντιθετικά τη θεματική περίοδο με τα σχόλια/λεπτομέρειες. Πιο συγκεκριμένα, στη θεματική περίοδο της παραγράφου διατυπώνεται η άποψη ότι το ποδόσφαιρο, το δημοφιλέστερο άθλημα παγκοσμίως, δεν είναι ανεπηρέαστο από φαινόμενα ρατσισμού. Στη θέση αυτή αντιπαρατίθεται μέσω του «Όμως», σε ευθύ μάλιστα λόγο, η άποψη του Κριστιάν Καρεμπέ ότι «το ποδόσφαιρο είναι μια σχολή της ζωής». Ουσιαστικά η θέση του ποδοσφαιριστή έρχεται σε αντίθεση με τη θεματική περίοδο, αφού το γεγονός ότι το ποδόσφαιρο προσβάλλεται από τον ρατσισμό δε συνάδει με τον παιδευτικό ρόλο που έχει, κυρίως προς τα παιδιά, στα οποία έμμεσα καλλιεργεί την αξία της συνεργασίας και του αλληλοσεβασμού.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Στην αρχή της δεύτερης παραγράφου του Κειμένου 1 παρατίθεται ένας σύντομος διάλογος ανάμεσα στον Κριστιάν Καρεμπέ και, πιθανόν, σε συντελεστές της εκδήλωσης «Ποδόσφαιρο, ένα εργαλείο για την καταπολέμηση του ρατσισμού», στην οποία συμμετείχε ο Γάλλος ποδοσφαιριστής.

Ερώτηση: «Πρέπει το ποδόσφαιρο να είναι λευκό, για να γίνει αποδεκτό;»

Απάντηση Καρεμπέ: «Όχι!»

Πέραν της παραστατικότητας και αμεσότητας στην απόδοση του μηνύματος, που χαρίζει στο κείμενο ο διάλογος, η αξιοποίησή του στην προκειμένη περίπτωση δίνει την ευκαιρία στη συντακτική ομάδα του κειμένου να αναδείξει και να τονίσει τη βασική άποψη του Καρεμπέ –που είναι κυρίαρχη μέσα στο κείμενο– ότι το ποδόσφαιρο δεν κάνει φυλετικές, ούτε φυσικά άλλου είδους διακρίσεις και πρέπει ως άθλημα να μένει ανεπηρέαστο από ρατσιστικές αντιλήψεις. Όλα αυτά συμπυκνώνονται σε ένα δυνατό «Όχι!», διατυπωμένο από τον Καρεμπέ κατηγορηματικά, «*άμεσα και χωρίς περιστροφές*», και συνοδευόμενο από ένα συναισθηματικά φορτισμένο σημείο στίξης, το θαυμαστικό.

Απόδοση χωρίου σε πλάγιο λόγο: Όταν ρωτήθηκε ο Καρεμπέ αν πρέπει το ποδόσφαιρο να είναι λευκό, για να γίνει αποδεκτό, απάντησε αρνητικά (*άμεσα και χωρίς περιστροφές*).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Πρωταγωνιστές του ποιήματος της Ζωής Καρέλλη είναι οι «παραμορφωμένοι»: άνθρωποι γεμάτοι ουλές από τις επιθυμίες που γεννήθηκαν μέσα τους, αλλά δεν ικανοποιήθηκαν, πονεμένα σώματα και ψυχές με πληγές ανοιχτές «*σαν πεινασμένα στόματα*». Ίσως πρόκειται για πρόσωπα που δεν είχαν τη δυνατότητα ή τις ευκαιρίες να ζήσουν αυτά που θα ήθελαν για τον εαυτό τους, λόγω π.χ. οικονομικής δυσκολίας ή και χαμηλής κοινωνικής θέσης, και γι' αυτό νιώθουν απογοητευμένοι και πληγωμένοι. Το ποιητικό υποκείμενο, σε α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο, έχοντας τη συλλογική ταυτότητα «*εμείς οι παραμορφωμένοι*» τονίζει ότι σε αυτές τις περιπτώσεις ο χρόνος λειτουργεί ως γιατρός «*γιατί πρέπει να ζήσουμε*», γιατί ο καθένας έχει ανάγκη να προχωρήσει μπροστά. Με ή χωρίς βοήθεια, με ή χωρίς «*χέρι συμπονετικό*» και «*λόγο παρήγορο*» από την οικογένεια, τους φίλους, την κοινωνία, οι πληγές κλείνουν, αλλά οι ουλές, «*άσχημες, βαθιές*», μένουν για πάντα στην ψυχή.

Οι τραυματισμένες ψυχές, οι πληγωμένες είτε από τις ανικανοποίητες επιθυμίες είτε από άλλους παράγοντες (π.χ. από τον εκφοβισμό, την περιθωριοποίηση ή κάποια μορφή κακοποίησης), έχουν ανάγκη στήριξης και βοήθειας. Κατ' επέκταση οι μαθητές/-τριες, στο υποθετικό ερώτημα που τούς τίθεται, αναμένεται να δώσουν υποστηρικτικές συμβουλές, τονίζοντας ενδεχομένως πόσο σημαντικό είναι ο άνθρωπος να έχει αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση, να αναζητά πρόσωπα να τον στηρίζουν, να μην πτοείται από τις δυσκολίες, να είναι αισιόδοξος για τη ζωή κ.ά.